

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจมุ่งศึกษาถึงการนำเสนอรูปแบบพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย แยกออกเป็นกลุ่มต่างๆ 3 กลุ่ม ดังนี้

1.1 กลุ่มผู้บริหาร ได้แก่

ผู้ว่าราชการจังหวัด ศึกษาธิการจังหวัด ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษา
นอกโรงเรียนภาค ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ประธานดำเนินงานศูนย์
วัฒนธรรมของจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 17 จังหวัด ผู้อำนวยการศูนย์บริรักษ์
เพื่อการศึกษา ผู้อำนวยการกองพิพิธภัณฑ์สถาน และผู้อำนวยการศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย เป็นกลุ่มประชากรทั้งหมด จำนวน 72 คน

1.2 กลุ่มผู้ดำเนินการและนักวิชาการ ได้แก่

ก. หัวหน้างานพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ หัวหน้าพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ
พระนคร หัวหน้าพิพิธภัณฑ์สถานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 6 แห่ง เป็นประชากรทั้งหมด
จำนวน 8 คน

ข. นักวิชาการ/ภัณฑารักษ์ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพิพิธภัณฑ์ 8 แห่ง ใน
ศูนย์วัฒนธรรม และศูนย์ศึกษานอกโรงเรียน 17 จังหวัด รวมตัวอย่างประชากร จำนวน
109 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย

ค. ผู้เชี่ยวชาญ ด้านพิพิธภัณฑ์ ซึ่งเคยศึกษา หรือดำเนินการเกี่ยวกับ
พิพิธภัณฑ์ จำนวน 6 คน

1.3 กลุ่มประชาชนทั่วไป ที่เข้าชมหรือรับบริการจากพิพิธภัณฑ์หรือศูนย์วัฒนธรรม
หรือรณพิพิธภัณฑ์เคลื่อนที่ หรือห้องสมุดประชาชน ในระหว่างเดือน มีนาคม ถึงเดือน เมษายน
พ.ศ.2531 จำนวน 89 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling)

กลุ่มตัวอย่างประชากร คือ กลุ่มผู้บริหาร และ กลุ่มนักวิชาการที่ใช้ในการวิจัย นี้
ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปทั้งสิ้น 195 ชุด และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 167 ชุด ดัง
รายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละ ของกลุ่ม นักวิชาการที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน แบบสอบถาม ที่ส่งไป	จำนวน แบบสอบถาม ที่รับคืน	ร้อยละ
ผู้ว่าราชการจังหวัด	17	8	47.1
ศึกษาธิการจังหวัด	17	14	82.4
ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน	72	65	90.3
ศูนย์บริการเพื่อการศึกษา	8	8	100.0
พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ	23	21	91.3
ศูนย์วัฒนธรรม	52	45	86.5
ผู้เชี่ยวชาญด้านพิพิธภัณฑ์	6	6	100.0
รวม	195	167	84.6

กลุ่มตัวอย่างประชากร กลุ่มประชาชนทั่วไป ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปทั้งสิ้น 89 ชุด และได้แบบสอบถามกลับคืนมา 81 ชุด ดังรายละเอียดในตารางที่ 2 ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างประชาชนที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน แบบสอบถาม ที่ส่งไป	จำนวน แบบสอบถาม ที่รับคืน	ร้อยละ
ผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หรือรถพิพิธภัณฑ์เคลื่อนที่	22	19	86.4
ผู้เข้าชมศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด	22	20	90.9
ผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน	45	42	93.3
รวม	89	81	91.0

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิดและปลายเปิดแบ่ง

ออกเป็น 2 ชุด คือ

ชุดที่ 1 สำหรับกลุ่มผู้บริหาร ผู้ดำเนินงานและนักวิชาการ (ดูภาคผนวก)

ชุดที่ 2 สำหรับกลุ่มประชาชนทั่วไป (ดูภาคผนวก)

แบบสอบถาม แต่ละชุด มี 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับสภาพ และข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ในด้านตำแหน่ง เพศ อายุ คุณวุฒิ ระยะเวลาการทำงาน ความรู้ และประสบการณ์ทางด้านนิทรรศน์หรือศูนย์วัฒนธรรม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับความคิดเห็นต่อรูปแบบ การจัดกิจกรรม ในนิทรรศน์หรือศูนย์วัฒนธรรม และการนำเสนอรูปแบบ การจัดกิจกรรม ในนิทรรศน์ท้องถิ่นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับความคิดเห็นต่อกระบวนการดำเนินงาน ในการจัดนิทรรศน์ท้องถิ่น ในแต่ละจังหวัดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อันประกอบด้วย การตั้งคณะกรรมการ การประสานงาน สถานที่ งบประมาณ และอื่นๆ

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไป ในการจัดนิทรรศน์ท้องถิ่น ลักษณะของคำถามเป็นแบบปลายเปิด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้ คือ

3.1 ศึกษา ค้นคว้า รวบรวมข้อมูล จากตำรา หนังสือ วารสาร เอกสาร สิ่งพิมพ์ รายงานการประชุม รายงานการปฏิบัติงานในนิทรรศน์ และงานวิจัยต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ

3.2 ศึกษาดูงานการจัดนิทรรศน์ภายในประเทศ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มา ออกแบบและเป็นข้อเสนอแนะ ในการศึกษาหารูปแบบ

3.3 สัมภาษณ์ และขอคำแนะนำจากผู้ปฏิบัติงานในนิทรรศน์

3.4 สร้างแบบสอบถาม ความคิดเห็นแบบปลายปิดและปลายเปิด

3.5 ส่งแบบสอบถาม ให้อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย และ ผู้เชี่ยวชาญด้านนิทรรศน์ ตรวจสอบ และแก้ไข แบบสอบถาม

3.6 นำแบบสอบถาม ไปสัมภาษณ์ และทดลอง กับกลุ่มตัวอย่างประชากรผู้บริหาร นักวิชาการ จำนวน 12 คน และ ประชาชน 13 คน ที่ศาลากลางจังหวัด

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาตินิมาย พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติมหาวีรวงศ์ ศูนย์การศึกษาเอกโรงเรียน
ศูนย์วัฒนธรรม จังหวัดนครราชสีมา

3.7 นำแบบสอบถามที่ทดสอบแล้วมาตรวจแก้ไข ปรับปรุงให้สมบูรณ์ขึ้น

3.8 นำแบบสอบถามที่แก้ไขเสร็จเรียบร้อยแล้ว มาสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง
ประชากร โดยส่งแบบสอบถามไปสอบถามบุคลากรให้จังหวัดต่างๆ ทางไปรษณีย์ และส่ง
ด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ผู้วิจัย ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยวิธีหาค่าร้อยละ โดยใช้
โปรแกรมสำเร็จรูป สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the
Social Science : SPSS-X) ของสถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ ในการจัดพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น
ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด ผู้วิจัยได้รวบรวมและเสนอแนะในรูปของความเรียง

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย